

แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี
Leadership Styles of School Administrators Affecting Internal Supervision Process in
Schools under The Suratthani Secondary Educational
Service Area Office 11

ปิยรัตน์ พารเพิง^{1*} สถาพร สังข์ขาวสุทธิรักษ์¹ และนัจจรี เจริญสุข¹

^{1*} บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

Piyarat Panpoeng^{1*} Sathaporn Sungkawsuttirak¹ and Natjaree Jaroensuk¹

¹ Graduate School, Suratthani Rajabhat University

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี 2) เพื่อศึกษากระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี และ 3) เพื่อศึกษาแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี ประชากรประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 66 โรงเรียน ประชากรทั้งหมดจำนวน 3,178 คน ซึ่งมีขนาดกลุ่มตัวอย่างตามวิธีของ Yamane ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 355 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามมี 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาและครูตามแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี ประกอบด้วย ภาวะผู้นำแบบสั่งการ ภาวะผู้นำแบบให้การสนับสนุน ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม และภาวะผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จของงาน โดยมีระดับการปฏิบัติ 5 ระดับ ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี ประกอบด้วย การสำรวจความต้องการและความจำเป็น การวางแผนการนิเทศ การให้ความรู้ก่อนดำเนินการนิเทศ โดยมีระดับการปฏิบัติ 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ สอนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการศึกษาพบว่า 1) แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านอยู่ในระดับมาก และปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงจากมากไปน้อย คือ ด้านภาวะผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จ ด้านภาวะผู้นำแบบสั่งการ ด้านภาวะผู้นำแบบให้การสนับสนุน และด้านภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม 2) กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงจากมากไปน้อย คือ ด้านการปฏิบัติการณ์เทศ ด้านการให้ความรู้ก่อนดำเนินการนิเทศ ด้านการสร้างเสริมกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศ ด้านการวางแผนการนิเทศ ด้านการสำรวจความต้องการและความจำเป็น และด้านการประเมินผลการนิเทศและการรายงานผล 3) แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 แบบภาวะผู้นำ

*ผู้ประสานงานหลัก (Corresponding Author)
E-mail : piyarat0409@gmail.com

ของผู้บริหารสถานศึกษา สามารถทำนายระดับการปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีประสิทธิภาพในการทำนายได้ ร้อยละ 59.5 ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำแบบสั่งการ ด้านภาวะผู้นำแบบให้การสนับสนุน ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม และภาวะผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จ ตามลำดับ

คำสำคัญ : แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา, กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา

Abstract

The objectives of this study were: 1) to study the administrators' leadership styles of school administrators under the Suratthani Secondary Educational Service Area Office 11, 2) to study the internal supervision process in schools under the Suratthani Secondary Educational Service Area Office 11, and 3) to study the leadership styles of school administrators affecting the internal supervision process in schools under The Suratthani Secondary Educational Service Area Office 11. The populations of the study were 3,178 school administrators and teachers from the Suratthani Secondary Educational Service Area Office 11. The sample groups were 355 teachers that were selected by the Sample Size Determination to finite population by Taro Yamane. The research instruments were questionnaires. The questionnaires were divided in to 3 parts; part 1 was general data respondents, part 2 was a practice level of the leadership styles of school administrators and teachers affecting the internal supervision process in schools under the Suratthani Secondary Educational Service Area Office 11 and the evaluation forms were divided into 5 practice levels, and part 3 was a practice level of the internal supervision process in schools of school administrators and teachers under the Suratthani Secondary Educational Service Area Office 11. The evaluation form was divided into 5 practice levels. The data was analyzed by basic statistical tools including frequency, percentage, mean, and standard deviation, and statistical tools for hypothesis testing Stepwise multiple regression analysis.

The results were as follows. 1) The leadership styles of the school administrators were at a high level. Considering individual aspects, the performance was at a high level and a moderate level ranked in descending order: achievement-oriented leadership, directive leadership, supportive leadership, and participative leadership, respectively. 2) The internal supervision process of the schools was at a high level in overall and individual aspects ranked in descending order: supervision operation, pre-supervision acknowledgement, encouragement for supervisory staff, supervision planning, observation of needs and necessities, and supervision evaluation and reporting. 3) The leadership styles of the school administrators, which could predict the internal supervision process at a statistical significance level of 0.05 with a predictive efficiency of 59.5, were directive leadership, supportive leadership, participative leadership, and achievement-oriented leadership, respectively.

Keyword: leadership styles of school administrators, internal supervision process in schools

บทนำ

ในช่วงการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2561 – 2564) ประเทศไทยอยู่ในช่วงเวลาของการปฏิรูปประเทศเพื่อแก้ปัญหาพื้นฐานหลายด้าน ท่ามกลางสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงรวดเร็ว การแข่งขันด้านเศรษฐกิจเข้มข้นมากขึ้น เนื่องจากสังคมโลกจะมีความการพัฒนาเทคโนโลยีจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและจะกระทบชีวิตความเป็นอยู่ในสังคมและการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจอย่างมากประเทศต้องเร่งพัฒนาปัจจัยพื้นฐานเชิงยุทธศาสตร์ในทุกด้าน ได้แก่ การเพิ่มการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ซึ่งต้องดำเนินไปพร้อมกับการเร่งยกระดับทักษะฝีมือแรงงานกลุ่มที่กำลังจะเข้าสู่ตลาดแรงงานและกลุ่มที่อยู่ในตลาดแรงงานในปัจจุบันให้สอดคล้องกับสาขาการผลิตและบริการ และการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี รวมถึงการพัฒนาคนในภาพรวมให้เป็นคนที่สมบูรณ์ในทุกช่วงวัยที่สามารถบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลงที่เป็นสภาพแวดล้อมการดำเนินชีวิตได้อย่างดีโดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาทุนมนุษย์ Office of the National Economic and Social Development Council. (2012 : 2) ซึ่งสอดคล้องกับความจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพด้านการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ที่มุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการจัดการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ Office of the Education Council. (2017 : 5) เพื่อรองรับการจัดการศึกษาของประเทศไทยภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 โดยมีวัตถุประสงค์ที่มุ่งมั่นในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาและขับเคลื่อนประเทศให้สามารถเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันในภูมิภาค Bhaopichitr, K. (2012) โดยมีตัวชี้วัดเป็นผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่ปรากฏในการประเมินต่าง ๆ แต่หลังจากการปฏิรูปการศึกษาที่เริ่มมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 จนถึงปัจจุบัน ทั้ง ๆ ที่รัฐใช้งบประมาณเพื่อการศึกษาสูงเป็นที่สองของโลก Office of the Education Council. (2016) แต่ผลไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง นับตั้งแต่การประเมินของ PISA ในปี ค.ศ. 2000 เป็นต้นมาจนถึง ค.ศ. 2015 นักเรียนไทยวัยจบการศึกษาภาคบังคับยังไม่สามารถทำผลการประเมินให้เป็นที่น่าพอใจ ผลการศึกษาชี้ให้เห็นถึงความผิดหวังที่เยาวชนอายุ 15 ปี ยังมีสมรรถนะล้าหลังประเทศอื่น ๆ อยู่มาก ซึ่งเปรียบเทียบได้กับการเรียนที่ต่างกันหลายปีหรือไม่สามารถเทียบได้กับความคุ้มค่าของงบประมาณที่รัฐได้ลงทุนไปทางการศึกษา ทำให้นักวิเคราะห์เรียกสถานการณ์ทางการศึกษาของไทยว่า Thailand Educational Paradox หรือ Thai Paradox Fry, G. W., & Bi, H. (2013)

กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูจึงมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนซึ่งสอดคล้องกับการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 พบว่า ปัญหาและอุปสรรคด้านการกำกับติดตาม และเร่งรัดการดำเนินงานของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ส่งผลให้การดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาล่าช้าไม่เป็นไปตามปฏิทินที่กำหนด The Suratthani Secondary Educational Service Area Office 11. (2017) แต่ทั้งนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาเกี่ยวกับการจัดระบบการกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยผลการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ที่ผ่านมายังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร กล่าวคือ การดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนน้อยกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ ตลอดจนการนิเทศภายในสถานศึกษายังขาดการนิเทศแบบจริงใจและต่อเนื่อง การพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำเป็นต้องปฏิรูปการศึกษาซึ่งประกอบด้วยกระบวนการเรียนการสอน กระบวนนิเทศการศึกษา กระบวนการบริหารจัดการ ดังคำกล่าวที่ว่า การจัดการที่ดีเป็นกุญแจนำไปสู่ความสำเร็จขององค์การ

การนิเทศการศึกษาที่ดีนำไปสู่การจัดการที่ดี Office of the National Education Commission. (2010) การนิเทศภายในสถานศึกษาจึงเป็นภาระหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงของผู้บริหารโรงเรียนที่จะต้องดำเนินการนิเทศการศึกษาให้ สอดคล้องและเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการนิเทศภายในสถานศึกษามีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการจัดการศึกษา เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพให้กับโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งครูซึ่งเป็นผู้สอน หลักในระบบโรงเรียน

จากสภาพดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจจะทำวิจัย เรื่องแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อศึกษาแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา และศึกษาแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จากที่มาและความสำคัญดังกล่าว พอสรุปได้ว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ โดยการนิเทศภายในสถานศึกษาที่เป็นระบบสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ซึ่งต้องอาศัยแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา และกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาที่เชื่อมโยงกับการบริหารหลักสูตร และการเรียน ด้วยเหตุนี้เองผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิจัย เนื่องจากพิจารณาเห็นแล้วว่า การวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาต่าง ๆ เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนจัดการศึกษา การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู อันจะส่งผลให้ครูผู้สอนปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อศึกษากระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี
3. เพื่อศึกษาแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวต้น

แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา
1. ภาวะผู้นำแบบสั่งการ
2. ภาวะผู้นำแบบให้การสนับสนุน
3. ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม
4. ภาวะผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จของงาน

ตัวแปรตาม

กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา
1. การสำรวจความต้องการและความจำเป็น
2. การวางแผนการนิเทศ
3. การให้ความรู้ก่อนดำเนินการนิเทศ
4. การปฏิบัติการณ์นิเทศ
5. การสร้างเสริมกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศ
6. การประเมินผลการนิเทศและการรายงานผล

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย เพื่อศึกษาแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา และศึกษาแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัย (Methodology) โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) มีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ผู้บริหารและครูผู้ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ภาการศึกษา 2561 จำนวน 66 โรงเรียน ประชากรทั้งหมดจำนวน 3,178 คน The Suratthani Secondary Educational Service Area Office 11. (2017). กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จากการคำนวณจากสูตรของ Taro Yamane ที่กำหนดค่าความคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้นในรูปของสัดส่วนเทา .05

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การสร้างเครื่องมือและขั้นตอนการสร้างข้อคำถาม

1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา หลักเกณฑ์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลการนิเทศภายในสถานศึกษา

1.2 กำหนดขอบข่ายเนื้อหาในการสร้างเครื่องมือวิจัยตามกรอบแนวคิดของการวิจัย

1.3 สร้างแบบสอบถามในการวิจัยตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของ การวัดตามนิยามศัพท์ นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและ พิจารณาแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การวิจัยครั้งนี้มีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับระดับการปฏิบัติตามแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาตามระดับการปฏิบัติของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วยตำแหน่งหน้าที่ เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาและครูตามแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี ประกอบด้วย ภาวะผู้นำแบบสั่งการ ภาวะผู้นำแบบให้การสนับสนุน ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม และภาวะผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จของงาน

คะแนนระดับ	5	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
คะแนนระดับ	4	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
คะแนนระดับ	3	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนระดับ	2	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
คะแนนระดับ	1	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี ประกอบด้วย การสำรวจความต้องการและความจำเป็น การวางแผนการนิเทศ การให้ความรู้ก่อนดำเนินการนิเทศ การปฏิบัติการนิเทศ การสร้างเสริมกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศ และการประเมินผลการนิเทศและการรายงานผล

คะแนนระดับ 5	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
คะแนนระดับ 4	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
คะแนนระดับ 3	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนระดับ 2	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
คะแนนระดับ 1	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. ขั้นตอนการหาความตรงเชิงเนื้อหา

2.1 นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัด และประเมินผล จำนวน 5 คน ประกอบด้วย การตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ (Index of Item Objective Congruence :IOC) ของแบบสอบถามทั้ง 2 ตอน โดยประเด็นที่มีค่า IOC ต่ำว่า 0.50 แสดงว่าข้อคำถามนั้นวัดไม่ตรงจุดประสงค์ หรือตรงตามเนื้อหา

2.2 ปรับปรุงแบบสอบถามตามการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ

2.3 นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นจึงปรับปรุงแก้ไข แบบสอบถามอีกครั้งหนึ่ง

3. ขั้นตอนการหาความเชื่อมั่น

3.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหาร และครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 แบบรายบุคคล (one to one Try out) ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient Method) ตามวิธีของ Crobach

3.2 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จากกลุ่มที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยมีลำดับขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี เพื่อทำหนังสือส่งถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับข้าราชการครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในปีการศึกษา 2561

2. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยและส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหาร และครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม พร้อม นัดหมาย เวลาที่ขอรับ แบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกชุด

4. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ และดำเนินการประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ในการคำนวณค่าสถิติต่าง ๆ มีขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 1 โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียงท้ายตาราง

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยกำหนดแบบสอบถามเป็นแบบ

มาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งผู้วิจัยใช้เกณฑ์แปลความหมายจากช่วงคะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้ (Srisad, B. (2002, as cited in Yotrunguang, P. 2016)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีระดับภาวะผู้นำต่อกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีระดับภาวะผู้นำต่อกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีระดับภาวะผู้นำต่อกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีระดับภาวะผู้นำต่อกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีระดับภาวะผู้นำต่อกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาในระดับน้อยที่สุด

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยใช้สถิติตามหัวข้อการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

3.1 สถิติบรรยาย

1) การแจกแจงความถี่ และ ร้อยละ

2) ค่าเฉลี่ย

3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.2 สถิติทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ การถดถอย พหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบ คำบรรยาย (แบบภาวะผู้นำที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา ระดับใด)

สรุปผลการวิจัย

การศึกษารูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ระดับการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษา และครูตามแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านอยู่ในระดับมากและปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงจากมากไปน้อย คือ ด้านภาวะผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จ ด้านภาวะผู้นำแบบสั่งการ ด้านภาวะผู้นำแบบให้การสนับสนุน และด้านภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม มีรายละเอียดแต่ละด้านดังนี้

1.1 ระดับการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาและครูตามแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านภาวะผู้นำแบบสั่งการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายข้ออยู่ในระดับมากและปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารเป็นผู้กำหนดเวลาที่จะต้องทำงานแล้วเสร็จ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารกำหนดมาตรฐานของผลการ

ปฏิบัติงานแต่เพียงผู้เดียว ส่วนข้อที่อยู่อันดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารเป็นผู้ที่วางแผนและกำหนดนโยบายของสถานศึกษาแต่เพียงผู้เดียว

1.2 ระดับการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาและครูตามแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านภาวะผู้นำแบบให้การสนับสนุนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และรายชื่ออยู่ในระดับมากและปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่าผู้บริหารจัดสภาพแวดล้อมของงานเป็นที่น่าพอใจของบุคลากร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนเข้าพบเพื่อปรึกษาหารือเรื่องงานและเรื่องส่วนตัวได้ ส่วนข้อที่อยู่อันดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารให้ความสำคัญกับครูในการทำงาน

1.3 ระดับการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาและครูตามแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และรายชื่ออยู่ในระดับมากและปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่าผู้บริหารมอบหมายงานให้ครูผู้สอน โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถและความต้องการของครูผู้สอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารมีวิธีการจูงใจให้ครูผู้สอนร่วมมือกันปฏิบัติงาน ส่วนข้อที่อยู่อันดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารมีความเชื่อมั่นโดยไว้วางใจอย่างเต็มที่ ให้ครูปฏิบัติงานอย่างเต็มที่

1.4 ระดับการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาและครูตามแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านภาวะผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จ โดยรวมอยู่ในระดับมากและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ผู้บริหารตั้งความคาดหวังในความสำเร็จต่อการปฏิบัติงานที่มีมาตรฐานของครูผู้สอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารกำหนดมาตรฐานด้านความเป็นเลิศสูงแก่ครูผู้สอน ส่วนข้อที่อยู่อันดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารเน้นการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพสูง

2. ระดับการปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงจากมากไปน้อย คือ ด้านการปฏิบัติการนิเทศ ด้านการให้ความรู้ก่อนดำเนินการนิเทศ ด้านการสร้างเสริมกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศ ด้านการวางแผนการนิเทศ ด้านการสำรวจความต้องการและความจำเป็น และด้านการประเมินผลการนิเทศและการรายงานผล โดยมีรายละเอียดแต่ละด้านดังนี้

2.1 ระดับการปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านการสำรวจความต้องการและความจำเป็น โดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า หัวหน้าฝ่ายบริหารวิชานำผลการปฏิบัติงานของกลุ่มสาระมากำหนดความต้องการในการนิเทศภายในมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ สถานศึกษามีการกำหนดประเด็นที่ต้องการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอน ภายใต้กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา เช่น การเรียนการสอนที่เน้นการคิดวิเคราะห์ การเรียนการสอนที่เน้นกิจกรรม โครงการ เป็นต้น ส่วนข้อที่อยู่อันดับสุดท้าย คือ ครูผู้รับผิดชอบโครงการมีการจัดทำโครงการนิเทศภายในให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ

2.2 ระดับการปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านการวางแผนการนิเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมากและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า สถานศึกษาได้ใช้สื่อและเทคโนโลยีในการดำเนินงานการนิเทศภายในสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้นิเทศจัดทำโครงการโดยกำหนดกิจกรรมสู่การปฏิบัติงานอย่างเป้นลำดับขั้นตอน ตามแผนการนิเทศที่ได้กำหนดไว้แล้ว ส่วนข้อที่อยู่อันดับ

สุดท้าย คือ สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการการนิเทศและกำหนดบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานการนิเทศภายในสถานศึกษา

2.3 ระดับการปฏิบัติตามกระบวนการการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านการให้ความรู้ก่อนดำเนินการนิเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมากและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้นิเทศการปรับปรุงเทคนิค วิธีการ กระบวนการและกิจกรรมการนิเทศการศึกษาในรูปแบบใหม่ ๆ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้นิเทศมีการให้คำแนะนำคณะกรรมการนิเทศวางแผนปฏิบัติการนิเทศภายในตลอด ส่วนข้อที่อยู่อันดับสุดท้าย คือ ผู้นิเทศกำหนดจุดมุ่งหมายของการนิเทศอย่างชัดเจน

2.4 ระดับการปฏิบัติตามกระบวนการการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านการปฏิบัติการนิเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมากและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศมีการวิเคราะห์และสะท้อนผลการสังเกตการเรียนการสอนในชั้นเรียน พร้อมเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาาร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ สถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศภายในตามปฏิทินการนิเทศ ส่วนข้อที่อยู่อันดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาเอกสารและบริการเอกสารทางวิชาการ เพื่อให้บุคคลในสถานศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมและเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

2.5 ระดับการปฏิบัติตามกระบวนการการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านการสร้างเสริมกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมากและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สถานศึกษามีบรรยากาศของหน่วยงานส่งเสริมให้บุคลากรมีความสุขในการทำงานนิเทศการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ สถานศึกษาให้การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์และทรัพยากร ส่วนข้อที่อยู่อันดับสุดท้าย คือ สถานศึกษาสร้างและส่งเสริมการทำงานเป็นทีมภายในหน่วยงาน มีการเสริมสร้างวัฒนธรรมและค่านิยมรวมที่ดีของหน่วยงาน

2.6 ระดับการปฏิบัติตามกระบวนการการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านการประเมินผลการนิเทศและการรายงานผล โดยรวมอยู่ในระดับมากและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษานำผลการประเมินมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการปฏิบัติงานสำหรับการนิเทศภายในสถานศึกษาในปีต่อไปมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ครูมีการนำเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล ไปสู่การใช้จริงในชั้นเรียนอย่างเป็นรูปธรรม และสะท้อนผลการใช้ส่วนข้อที่อยู่อันดับสุดท้าย คือ สถานศึกษากำหนดแนวทางร่วมกัน ในการติดตามผลการพัฒนาบุคลากรหลังได้รับการนิเทศอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ได้รับการปรับปรุง ในกรณีที่เห็นควรว่าได้รับการปรับปรุง

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี

รูปแบบภาวะผู้นำ สามารถทำนายกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีประสิทธิภาพในการทำนายได้ ร้อยละ 59.5 ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำแบบสั่งการ (X_1) ด้านภาวะผู้นำแบบให้การสนับสนุน (X_2) ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม (X_3) และภาวะผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จ (X_4) ตามลำดับ สามารถคาดคะเนค่าของกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้จากสมการวิเคราะห์การถดถอยดังนี้

สมการในการทำนายในรูปของคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y} = 2.735 + 0.082 X_1 + 0.118 X_2 + 0.066 X_3 + 0.219 X_4$$

สมการในการทำนายในรูปของคะแนนมาตรฐาน คือ

$$\hat{Z} = 0.105 X_1 + 0.231 X_2 + 0.194 X_3 + 0.388 X_4$$

อภิปรายผล

จากสรุปผลการศึกษาแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี สามารถนำมาอภิปรายตามประเด็นต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้

1. แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาด้านภาวะผู้นำแบบสั่งการ ส่งผลกระทบต่อกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการใช้ความสามารถในการใช้อิทธิพลในการสั่งการ หรืออำนาจให้บุคคลอื่นปฏิบัติตาม และยอมรับนับถือ เป็นเครื่องมือในการเปลี่ยนแปลงองค์การสามารถชักนำกลุ่มในการปฏิบัติตามจุดมุ่งหมายของกลุ่ม ทั้งนี้เพื่อการปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางที่ผู้นำหรือผู้บริหารต้องการและเพื่อที่จะนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย ของกลุ่มตามที่กำหนดไว้ จึงทำให้ แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาด้านภาวะผู้นำแบบสั่งการ ส่งผลกระทบต่อกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้าสอดคล้องกับแนวคิดของ Torasri, C. (2104) ที่อธิบายว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำแบบสั่งการเป็นพฤติกรรมของผู้บริหารที่เป็นผู้กำหนดเป้าหมายและแนวทางในการปฏิบัติงาน เรียกร้องให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และระเบียบต่าง ๆ จัดทำตารางการปฏิบัติงานและประสานงาน ตลอดจนอธิบายกฎเกณฑ์ในฐานะผู้นำกลุ่ม เสนอแนะสิ่งที่จะต้องทำและวิธีการที่จะทำกำหนดบทบาทและรูปแบบการสื่อสาร วางแผนกำหนดระยะเวลารวมถึงมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบ ตรวจสอบกำกับและติดตามงานที่มอบหมายให้ไปดำเนินการกระตุ้นและถ่ายทอดความรู้ความชำนาญไม่เปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วม นอกจากนี้ผลการศึกษายังสอดคล้องกับการศึกษาของ Innara, S. (2015) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร เขตลาดกระบัง ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำแบบสั่งการส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร เขตลาดกระบัง

2. แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาด้านภาวะผู้นำแบบให้การสนับสนุน ส่งผลกระทบต่อกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 จังหวัด สุราษฎร์ธานี ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีคุณลักษณะบารมีคุณธรรม ความเชี่ยวชาญและสถานการณ์ของบุคคลหรือตำแหน่งที่มีอิทธิพลเชิงสร้างสรรค์ต่อผู้อื่นทำให้เกิดความร่วมมือยินยอม โดยให้การสนับสนุน ใช้การบริหารการเปลี่ยนแปลงและดำเนินกิจกรรมเพื่อบรรลุเป้าหมายของกลุ่มหรือองค์การ ภาวะผู้นำแบบให้การสนับสนุน จึงมีความสำคัญต่อกระบวนการเชิงบริหาร การเสริมสร้างศักยภาพของผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้นำเกิดบารมี ได้ความเชื่อมั่น ความนับถือ กำลังใจ ความอบอุ่น ในการรวมทีมหรือกลุ่มดำเนินกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ความสำเร็จของงาน ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของคนในองค์การ ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้นำที่จะนำคนไปในทิศทางใดภาวะผู้นำจึงนับเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งในการดำเนินงานขององค์การ จึงทำให้รูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาด้านภาวะผู้นำแบบให้การสนับสนุน ส่งผลกระทบต่อกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้าสอดคล้องกับแนวคิดของ Sirorattanyachok, W. (2016) ที่อธิบายว่า การเป็นผู้นำแบบสนับสนุน ผู้นำแบบสนับสนุนมีความเอาใจใส่ต่อผู้ตามและความต้องการของเขาเพื่อทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน ผู้นำแบบสนับสนุนเป็นบุคคลที่เปิดรับความคิดเห็นของบุคคลอื่นเป็นคนที่อบอุ่นเป็นมิตร และเข้าหาได้ตลอดเวลา ผู้นำที่สนับสนุนจึงเป็นแบบผู้นำที่เน้นความสัมพันธ์ จากการศึกษาภาวะผู้นำจะให้การสนับสนุนและมีพฤติกรรมที่ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้าถึงได้

ง่าย เป็นผู้นำที่ใส่ใจสวัสดิการความเป็นอยู่ และความต้องการในฐานะความเป็นมนุษย์ของผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้นำจะแสดงพฤติกรรมให้การสนับสนุนในการสร้างบรรยากาศที่ดีของการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชา รวมทั้งให้การปฏิบัติอย่างเสมอภาค นอกจากนี้ผลการศึกษายังสอดคล้องกับการศึกษาของ Nandilok, J. (2013) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำแบบสนับสนุนส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

3. แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาด้านภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม ส่งผลต่อกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 จังหวัด สุราษฎร์ธานี ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาต้องดึงเอาความสามารถในการชักจูง จูงใจ และมีอิทธิพล โน้มน้าวให้บุคคลอื่น หรือกลุ่มบุคคลในองค์กรยอมรับการสั่งการหรือดำเนินการ หรือปฏิบัติตามเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามความต้องการ หรือวัตถุประสงค์ในสิ่งที่ผู้นำต้องการหรือพึงประสงค์ปรารถนาของทั้ง 2 ฝ่าย จะเห็นได้ว่าภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดการรวมพลังให้เกิดการร่วมมือร่วมใจไปสู่การเปลี่ยนแปลง ประสานให้ความสะดวกในการดูแลให้ความสนับสนุนและช่วยเหลือให้ผู้ร่วมงานสามารถปฏิบัติงานได้บรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการในการบริหารงาน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำหรือมีความเป็นผู้นำอยู่ในตัวของผู้บริหารเพื่อให้การบริหารในทุกหน่วยงาน และกลุ่มบุคคลทั้งหลายในองค์กรสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงทำให้รูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาด้านภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม ส่งผลต่อกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 ซึ่งผลการศึกษาค้นนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Sirorattanyachok, W. (2016) ได้อธิบายว่า ภาวะผู้นำแบบให้มีส่วนร่วม หมายถึง การที่บุคคลหรือคณะบุคคลเข้ามาช่วยเหลือหรือสนับสนุนทำประโยชน์ในเรื่องต่าง ๆ หรือการร่วมกิจกรรมใด ๆ ได้ มีส่วนร่วมปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็น โดยตั้งแต่เริ่มกระบวนการจนกระทั่งสิ้นสุดเพื่อแสวงหาทางเลือกและการตัดสินใจต่าง ๆ การร่วมกันวางแผนร่วมกันทำร่วมกันวางแผน ร่วมกันตัดสินใจ ร่วมกันประเมินผลและร่วมรับผลประโยชน์ ในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งซึ่งเป็นการกระทำร่วมกันด้วยความสมัครใจหรือตามบทบาทหน้าที่โดยการใช้ความรู้ความสามารถและทรัพยากรร่วมกันเพื่อการพัฒนาให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ นอกจากนี้ผลการศึกษา ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ Innara, S. (2015) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร เขตลาดกระบัง ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำแบบให้มีส่วนร่วมส่งผลต่อประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร เขตลาดกระบัง

4. แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาด้านภาวะผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จ ส่งผลต่อกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาต้องทำให้ผู้ตามปฏิบัติงานต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจให้สิ่งที่พึงปรารถนาให้เกิดขึ้นในองค์กร โดยผู้นำต้องมุ่งความสำเร็จ สามารถบังคับบัญชาให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานเพื่อนำสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จด้วยความเต็มใจ โดยการพยายามใช้อิทธิพลของตนหรือกลุ่มตน กระตุ้น ชื่นนำ ผลักดันให้บุคคลอื่นหรือกลุ่ม บุคคลอื่นมีความเต็มใจ และกระตือรือร้นในการทำสิ่งต่าง ๆ ตามต้องการ โดยมีความสำเร็จของกลุ่มหรือองค์กรเป็นเป้าหมาย จึงทำให้ รูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาด้านภาวะผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จ ส่งผลต่อกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งผลการศึกษาค้นนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Sirorattanyachok, W. (2016) ที่กล่าวได้ว่า การเป็นผู้นำที่มุ่งการบรรลุเป้าหมาย หรือมุ่งความสำเร็จ ผู้นำที่มุ่งการบรรลุเป้าหมายมุ่งเน้นที่ความยอดเยี่ยมในการปฏิบัติงานของผู้ตาม และการปรับปรุงการปฏิบัติงาน ผู้นำประเภทนี้จะตั้งเป้าหมายสูงและมี

ความเชื่อมั่นต่อความสามารถของสมาชิกในองค์กรว่าสามารถบรรลุเป้าหมายได้ จากการศึกษาภาวะผู้นำที่เน้นความสำเร็จจะตั้งเป้าหมายที่ท้าทายสำหรับผู้ใต้บังคับบัญชา จะเน้นความสำคัญไปที่การเป็นเลิศในการปฏิบัติงาน และแสดงความมั่นใจในความสามารถของผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงานให้สำเร็จด้วยมาตรฐานสูง นอกจากนี้ผลการศึกษายังสอดคล้องกับการศึกษาของ Nandilok, J. (2013) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จ ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี สามารถนำผลการวิจัยไปปรับใช้และสรุปเป็นข้อเสนอแนะได้ดังนี้

1. สำหรับหน่วยงานต้นสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ควรนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อประกอบการกำหนดนโยบายด้านการส่งเสริมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านภาวะผู้นำแบบสั่งการ ด้านภาวะผู้นำแบบให้การสนับสนุน ด้านภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม และด้านภาวะผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จของงาน ส่วนการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษา ควรเป็นไปในทิศทางส่งเสริมการนิเทศกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2. สำหรับสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาล้วนเกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในสถานศึกษา ควรทำความเข้าใจบทบาทหน้าที่ในการดำเนินการนิเทศ ภายใต้การส่งเสริม และสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งบริหารจัดการสถานศึกษา ตามแบบภาวะผู้นำในด้านต่าง ๆ ตามแบบภาวะผู้นำที่เหมาะสมกับสถานศึกษา และบุคลากร

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา กับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ เพิ่มเติมเพื่อทราบถึงรูปแบบภาวะผู้นำต่อกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น

2. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพโดยการใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลหลายๆ วิธีการ เช่น การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม เพื่อจะช่วยให้ข้อมูลที่ได้รับมีความสมบูรณ์มากขึ้นและสามารถนำผลการศึกษาที่ได้ไปปรับใช้เกี่ยวกับรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

3. ควรใช้สถิติในแง่มุมอื่น ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อได้ทราบถึง แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา ที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

Reference

- Bhaopichitr, K. (2012). *THAILAND ECONOMIC MONITOR DECEMBER 2012*. Bangkok : World Bank Office – Bangkok.
- Fry, Gerald W., and Bi, H. (2013). *The evolution of educational reform in Thailand: the Thai educational paradox*, *Journal of Educational Administration*, Vol. 51 No.3, 290 – 319.

- Innara, S. (2015). *The leadership of School Administrators affecting on the effectiveness of Academic Administration in school under the Department of Education Bangkok Metropolitan Administration.*(Master of Education Thesis). King Mongkut's Institute Of Technology Ladkrabang, Faculty of Education, Program in Educational Administration. (in Thai)
- Nandilok, J. (2013). *School leadership administrators Affecting Teacher Effectiveness under the Office of Kalasin Primary Educational Service Area 1.*(Master of Education Thesis). Khon Kaen University, Faculty of Education, Program in Educational Administration. (in Thai)
- Office of the National Education Commission. (2010). *Guidelines for the implementation of education reform policy Into action.* Bangkok. (in Thai)
- Office of the National Economic and Social Development Council. (2012). *The eleventh national economic and social development plan issue 12 2017 – 2021.* Bangkok: Office of the prime minister. (in Thai)
- Office of the Education Council. (2016). *Competencies in Thai education on the international stage 2015.* (IMD 2016). Bangkok : The Phrikhwan graphic Group Management. (in Thai)
- Office of the Education Council. (2017). *The education plan 2017 – 2036.* Bangkok : The Phrikhwan graphic Group Management. (in Thai)
- Sirorattanyachok, W. (2016). *School administrators' leadership affecting educational personnel development of government primary schools in Ratchaburi Province.* (Master of Education Thesis). Nakhon Pathom: Nakhon Pathom Rajabhat University, Faculty of Education, Program in Educational Administration. (in Thai)
- The Suratthani Secondary Educational Service Area Office 11. (2017). *Performance report of fiscal year 2017.* Suratthani. (in Thai)
- Torasri, C. (2104). *Leadership Styles of School Administrators Affecting Teaching Efficiency of Teachers under Chachoengsao Primary Education Service Area Office 2.* (Master of Education Thesis). Sukhothai Thammathirat Open University, Faculty of Education, Program in Educational Administration. (in Thai)
- Yotrunguang, P. (2015). *Guidelines to Develop Leadership of School Administrators Under Petcahbun Primary Educational Service Area Office 3.* (Master of Education Thesis). Nakhon Sawan Rajabhat University, Faculty of Education, Program in Educational Administration. (In Thai)

ผู้เขียน

นางสาวปิยรัตน์ พารเพิง

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

272 หมู่ที่ 9 ตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

E-mail : piyarat0409@gmail.com

ดร.สถาพร สังข์ขาวสุทธิรักษ์

อาจารย์ที่ปรึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
272 หมู่ที่9 ตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
E-mail : sathaporn.sp.sp@gmail.com

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นัจจรีย์ เจริญสุข

อาจารย์ที่ปรึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
272 ม.9 ตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
E-mail : jnatjaree@hotmail.com